

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva és vi-
dékre postai megküldéssel:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 " — "
Negyed évre . . . 1 " 50 "
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetéseket
olesón közlünk. — Kincstári bé-
lyegdij minden hirdetésért 30 kr.

Nyílt-tér minden sor 20 kr.

ÓRÁLLÓ

Politikai, szépirodalmi és közgazdasági lap

Megjelen hetenként kétszer, u. m.: szerdán és szombaton.

Szerkesztőség:
hova a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők:
Debrecen, Kis-Csapó-utca 388

Kiadóhivatal:
hova az előfizetési pénzek, hir-
detési kéziratok s díjak és a lap
szétküldésére vonatkozó felszö-
lamlások intézendők:
Debrecen, Kis-Csapó-utca 388

Kéziratokat nem adunk vissza.
Bérmertelen levelet nem fogadunk el.

Főmunkatársak:

Csengey Gusztáv és Dr. Masznyik Endre.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Dr. BARTHA BÉLA.

Szerkesztőtárs:

S. SZABÓ JÓZSEF.



Bucsuszó.

Az „Óralló“ jelen számmal bere-
keszti pályafutását.

1894. január 1-én jelent meg első
száma.

Nem az anyagi haszon vágya, vagy
a mindenáron szereplés viszketege indít-
tatta meg akkor velem ezt a vállalatot,
hanem az a komoly meggyőződés, hogy
a magyar protestánsok érdekeit ott
kell leghatásosabban védeni, a hol leg-
erősebben támadják: a politikai élet me-
zején; hogy a magyar protestánsok ereje
a rideg felekezeti exkluzivitás helyett
a kölcsönös testvéri szeretetben,
egyetértésben, testvérülésben áll; hogy a
protestánsok igazi lénye a Krisztus
evangéliumához való hűség mellett a
lelküismereti szabadságban áll, hogy en-
nek folytán a más felekezetűek hason-
törekvései iránt rokonszenvel, más val-
lásuakkal szemben a magaslatos krisztusi
szeretetet kell tanusítani; hogy e hazá-
ban jó protestánsok csak úgy lehetünk,
ha jó hazafiak vagyunk s a magyar ál-
lam és nemzet iránti kötelességeket hű-
séggel, sőt lelkesedéssel teljesítjük; hogy
az igazi protestáns barátja a haladásnak,
felvilágosodásnak, a kultúra általános
emelkedésének, a politikai életben a jó-
zan szabadelvűségnek.

Együttal arról is meg voltam győ-
ződve, hogy oly lapot, mely mindezen
elveket lelkiismeretesen valósítsa, egye-
sítsen és ne szétválasszon: politikai
párthoz csatlakozva szerkeszteni nem
lehet.

Rokonszenvel, lelkesedés, erkölcsi tá-
mogatás bőven jutott osztályrészül la-
pomnak; anyagi annál szerényebben. S
még a protestáns közvélemény élesztge-
tésében és irányításában, másrészt a
protestánsok iránti érdeklődés felköl-
tésében — dicsekvés nélkül — része
volt s egyházpolitikai, egyházi és tan-
ügyi közleményei a sajtóban és az ille-
tékes helyeken általános érdeklődést ger-
jesztettek s gyakran forrásul szolgáltak;
míg a szabadelvű protestáns közvéle-
mény egyik legilletékesebb organumául
az „Óralló“ tekintették: addig az előfi-
zetők listája s általában a lap jöve-
delme sem az általa kitűzött célok fon-
tosságával, sem a teljesített anyagi és
szellemi áldozatokkal arányban nem állt.

Ezért kellett már egyszer, megindu-
lása után félévvel, két óra beszünetet
megjelenését. Ezért kell ma újra azt a
szomorú kötelességet teljesítenem, hogy
elparentáljam saját kedves halottamat.

Panaszkodni egészen felesleges volna;
senki nem kényszerített e vállalatra, sa-

ját belső sugallatomon kívül; sőt a ta-
pasztaltabbak, az óvatosabbak megindí-
lásától, majd fenntartásától óva intettek.

Nem hangoztatom itt a protestáns
közönyösséget; nem csinátok Cassandra-
jósolatokat a miatt, mert az „Óralló“ meg
nem élhet. Hisz évszázadokon át nem
volt s a protestánsok mégis fennállt.
— hisszük, fennáll nélküle is az idők
végeig.

Váddal saját ideálmusomat, a vi-
lág szerint számítani nem tudó lelkese-
désemet illehetném. De azt sem tes-
zem, Megvizsgálva magamat, ezerekre
menő anyagi s nem csekély szellemi
áldozatok után, látva, hogy célokat tul-
nyomó részben el nem érhetem, tudva,
hogy családomnak anyagilag nagy kárt
okoztam: tettemet megbánni nem tu-
dom, vádolni magamat nem vagyok ké-
pes és keserűség nélkül nyugszom meg
a Mindenható akaratában.

De azért lelkemben azt hiszem,
hogy a magyar protestánsoknak mond-
hatlan kárára lesz, ha erőteljes, véle-
ményében független időségi sajtót nem
teremt magának s ha önzetlen harco-
sait közönnyel engedi kidőlni egymás-
után.

Mert higyjék meg azt nekem, hogy
egyetlen protestáns lapvállalat sincs, mely
jobban álljon az „Óralló“-nál; mind-
egyik a lét és nem-lét harcát harcolja,
anyagi küzködés bénítja erejüket, pedig
a XIX. században erőteljes sajtó nélkül
még a nagy igazságok sem juthatnak
diadalra.

Az is meggyőződésem, hogy a ma-
gyar protestánsoknak oly irányu lapra,
mint az „Óralló“, az egyházpolitikai s
politikai harcok közepette föltétlen szük-
ségsége van s később, a most elbukott he-
lyére, kénytelen lesz ujat allítani.

E bucsuszóban kedves kötelességem-
nek tartom hálás köszönetemet fejezni
ki a protestáns egyház mélyen tisztelt
püspökei, esperesei s lelkészei, valamint
velem együttérző, engem megtisztelő
figyelmükben annyira részesített világi
férfiai iránt, lelkes erkölcsi támogatásu-
kért: nagyérdemű és nagyszámu munka-
társaimnak önfeláldozó buzgóságukért,
melyért egyetlen fizetésük az az öntudat
volt, hogy jó ügynek szolgálnak; —
kedves előfizetőimnek s lapom olvasói-
nak, kiknek vonzalma, ragaszkodása tette
lehetővé azt, hogy az „Óralló“ eddig is
ört állhatott az általa szolgált nagyérde-
kek körül.

Mivel a lapra két éves fenállása
alatt több, mint 4000 forintot reá fizet-
tem, s mivel nem egyéni céloknak, ha-
nem a protestáns közérdeknek szolgál-

tam: nem szégyenlem bevallani, hogy
hálás szívvel venném, ha a benlevő elő-
fizetési pénzek visszafizetését az által
könnyítené meg, aki saját hátránya nél-
kül teheti, hogy készpénz helyett megfe-
lelő összeg erejéig a következő munkák
megküldésével elégednék meg:

1. *Ida emléke* c. regény külön le-
nyomata, Csengey Gusztávtól Ára füzet-
lenül 1 frt 10 kr.

2. *Dr. Bartha Bélától:*

a) Statisztikai tanulmányok a ma-
gyar protestánsokról. Egy kötet 80 kr.

b) Laveleye Emil egyházpolitikai
tanulmányai: I. A klerikális párt Belgiumban.
Nagyérdemű munka. Egy kötet 80 kr.

c) A pápaság jövője, Irta Laveleye
Emil. Ford. Dr. Bartha Béla. Egy füzet
20 kr.

d) A polgári házasság és a ház-
assági biráskodás. 1 füzet 30 kr.

e) Toldozás vagy reform. A jogi
szakoktatás kérdéséhez 40 kr.

f) Pár szó a jogi szakoktatás reform-
jához. 20 kr.

E munkák együtt, vagy külön is meg-
rendelhetők. Megrendelés esetén a netáni
felesleg készpénzben fog visszaküldetni.

Végül megjegyzem, hogy ha elég
megrendelő jelentkezik, Csengey Gusztá-
vnak az „Óralló“-ban most megkezdett
regényét, melynek címe a „Hullámok
közé“, — szerző önálló kötetben kiadja.
Előfizetési ára füzött példányra 1 frt 50
kr., mely alólirotthoz küldendő, vagy az
előfizetési pénzbe betudható. A kiadás
akkor lehetséges, ha legalább 100 előfi-
zető lesz.

Akik az előfizetési maradványt kész-
pénzben akarják megtéríttetni, legyenek
szivesek február hó végéig alólirottal ezt
levelező lapon tudatni.

Azokat pedig, kik előfizetéssel hát-
ralékban vannak, teljes bizalommal ké-
rem, szíveskedjenek a kérdéses összeget
a megküldendő kimutatás szerint pósta-
fordultával hozzánk juttatni, hogy jelen-
tékeny nyomdai kötelezettségemnek én is
fenakadás nélkül eleget tehessek.

Kiváló tisztelettel

Debrecen, 1896. jan. 28.

Dr. Bartha Béla

az „Óralló“ felel. szerk. és
kiadótulajdonosa.

Hamis mértékek.

A fin de siècle már sok nevet ka-
pott; egygyel több vagy kevesebb, nem
árt neki. A villamosság, idegesség, rea-
lizmus kora elnevezésekhez mint külö-
nösen jellemzőt bátran hozzácsatolhat-

juk, hogy századunk vége „a tekintélyt megdöntő zabolátlanság és a hamis erkölcsi mértékek időszaka“. A törvényhozás is azért siet — mintegy öntudatlanul, a viszonyok kényszerítő hatása alatt — bennünket teljesen paragrafusba préselni, mert a szabad akarat határán igen hamar átlépünk s azt is akarjuk, a mi nem szabad.

De a törvények csak működésünk keretét érintik, csak támogatják ideig-óráig a házat, de magának a házlakójának életet, erőt nem adnak. Épen ezért a felelősséget mindenért a kormányra háritani lelkiismeretlen dolog, hogy abban a házban, cselekvésünk színhelyén, pezsgő, erőteljű duzzadó, egészséges, nemes élet folyjék le, az már a mi feladatunk. Erre pedig nem külső okok képesítenek, hanem a lényünket átható indító erő, mely a lelket jó, termő földdé teszi, hogy így az, mit élünk díszének ismerünk, ne csinált virág, hanem valódi legyen, mely rövid idő múltán gyümölcsessé változik.

Van egy dolog, a mire törvényt alkotni nem lehet; ez nem más, mint az emberek gondolkodásának, érzésének, törekvéseinek iránya, az ugynevezett közszellem. Már pedig ettől függ a törvénynek sikere, értéke is, mert ez teszi élővé a holt betűt. A farizeizmus szelleme Mózes törvényét a képmutatás szülőanyjává téve, Krisztusé pedig a szívből fakadó szeretet parancsolatává. Nem a politika tehát a fődolog, hanem a közszellem nemesítése, a melyen kicsinek, nagyoknak közvetve és közvetlenül egyaránt munkálkodni kell, mert ettől függ a jövő, ettől függ a nagy kérdés: élet-e, vagy halál?

Korunk gyermeke teljesen önálló, teljesen szabad és független akar lenni, de eme nemes s az emberi jogon alapuló törekvésében elveszti lábát a talajt, megtagad mindent s csak önmagában hisz; erkölcsé lesz, mi jól esik neki; törvénye: a legujabb divat. — Az egyes társulatok is saját közeleső és nem a

legfőbb jóban gyökerező céljaik szerint rónak tagjaikra köteleességeket és határozzák meg az erkölcsi elveket. A cselekvési körök ezer fajtája közt az egységes szellemi öserő elvész, a mindennapi élet irányzó eszméi megtagadják közös szülőanyjukat, elbizakodottságukban önálló származást, független létet tulajdonítanak maguknak s így keletkezik az a visszás állapot, hogy a hány társulat, annyiféle erkölcs. A köztudat már tényleg ismer is külön egyházi, külön társadalmi, külön politikai és külön katonai erkölcsöt. Ezen téves és veszélyes felfogás ellen protestálni kell mindazoknak, a kik az igaz erkölcsiségről csak némi fogalommal is bírnak. Erkölcs csak egy van és ez az, a mely Jézus Krisztus evangéliumából fakad. E mellett, evvel szemben szellemi erő nincs, mely jogosítva lenne az élet bármely körülményei között s bármely tevékenységi körben is irányadó elvül szolgál. Az természetes, hogy emberi működésünk lehetősége és saját létünk fentartása érdekében többféle erkölcsi köteleességnek kell érvényben lenni; de ezeknek viszonya az erkölcsiség főelvéhez ugyanaz, mint az ágaké a fa törzséhez. Fűrészjeljük el derékban a fát, az ágak elhálnak, mert nincs többé, a mi életet adna nekik. És mégis élnek ma a köztudatban oly elvek, melyek el sem szakadhattak az életadó törzstől, mert nem is voltak vele kapcsolatban soha. Létünk magyarázata tehát az a másik fa, mely az emberi önzés, érdek s kényelmet szerető lelkiismeretlen könnyelműség talajából nőtt ki. Gyümölcse hamar megérik, édes, azért kapós is; de mérget rejt magában, előbb elkábítja az embereket, hogy később lassankint megölje őket. A haza és emberiség boldogulásának örüllő nem nézhetnek összetett kézzel ama szomorú jövő elé, mely a romlás, pusztulás képét már napjainkban előre veti; álljunk neki, a hányan csak együtt érzünk és gondolkodunk, vágjuk ki azt a fát, vessük a tűzre, mert rossz gyümölcsöt terem.

Létünk, küzdelmünk mozgatója az a törekvés, melynél fogva az egyén érvényesülni akar. Ez teszi mozgalmassá az emberi életet, színt, érdeket ez kölcsönöz neki s a társadalmat ez emeli létünknek, cselekvésünknek emporiumává. A leggyengébb lény is előre törekszik, öntudatlanul erősbült ösztöne arra sarkalja, hogy kellő pozíciót s ezáltal magának jólétet teremtsen. E törekvésben irányadó a társadalmi erkölcs s korlátozó eszköz a polgári törvénykönyv. De ez csak az emberi jogokba ütköző tények ellen lép fel, a gyengét csak akkor védi, ha nyíltan megtámadják, az élő s működő társadalmi szellemmel szerepénél fogva nem is törődhetik. A ma fennálló viszonyok mellett a becsületes, munkás embert éretlen síhederek félrelökhetik utjáról a nélkül, hogy bármibe is fogózkodhatnék s ne is próbáljon a durva tény ellen felszólalni, mert kinevetik.

Darwin elméletét a „létért való küzdelemről“ és a „legügyesebb fennmaradásáról“ a társadalom lassanként erkölcsi törvényé teszi s a „legalkalmazkodóbbak fennmaradásának“ elméletét nem a legnemesebb értelemben igazolja a mindennapi élet. A létért — igen — küzdeni kell, de a nyers erőszaknak művelt emberi társaságban jogosultsága nincs s ha pedig kikerülhetetlen, az annak a jele, hogy a szellem ereje nemcsak hogy harmoniában nincs a testi élet törvényeivel, de ezek jelen fejlődési fokukon a szellemnek még nagyon is ellenlábasaként tűnnek fel. A mi küzdelmünk a létért nem lehet ugyanaz, mint az állatvilág küzdelme, melyben a fizikailag erősebb megsemmisíti a gyöngébbet. A szellemvilág törvényei is kötelezők reánk s ezeknek feladata az, hogy ellensúlyozza bennünk testi természetünk egyoldalú nyilvánulását s az első Ádámot bennünk közelebb hozza az utolsóhoz.

A naturalisták által felkeltett irány az emberiség fejlődésének valóságos akadály s nem más egy óriás ellemmondásnál; mert a posványból az embert

T Á R C A.

A pápa jubileuma.

(Vége.)

Rövid életű volt e szabad köztársaság, s a sors kigunyolta azzal, hogy egy más köztársaság — a francia tette tönkre, melynek csapatai Róma ellen vonulva — ezt bevétek; az ausztriai hadak pedig a legációkba vonultak. — Ismét a restauráció vette kezdetét minden borzalmával. Midőn aztán a pápa — 1850. aug. 12. — Rómába visszatért: a helyzet vigasztalanná lett, mind re, mind a népre nézve. Mintha mindkettőt kicserélték volna... a pápa bizalmatlan — a nép, — ez bizalmatlan a pápa iránt! A helyzet urai ismét a jezsuiták, — s Antonelli lettek. Így aztán a szabadság, vagy a mi ezzel elváhatlan társ — az értelmi felvilágosodás rövid fellobbanását követte Rómában, — a minden felvilágosodást kigunyoló legnagyobb sötétség és elnyomatás, mely valaha a ker. világban uralkodott. A magas műveltség színvonalán álló Európa kigunyolására IX. Pius önhatalommal megállapította, — 1854. dec. 8. — *Mária szeplőtlen fogantatását*, s ennek a nevezett napon állandóan megtartandó ünnepet rendelt; behozták az erőszakos térítéseket — Mortara-ügy — stb. stb., elenben az Isten

és az ő szentjei nevének dicsőségétől duzzadó szellem erkölcsi és anyagi legrosszabb állapotba süjleszté az állam népét. S midőn a pápaság legbensőbb szövetségét, az osztrákot megaláta, a francia — olasz szövetség; s a pápának jó lett volna, a tények logikájából kivonni, helyzetének tarthatóbb állapotba hozására a helyes politikai következtetést: — a helyett makacssága a „non possumus“ által a mindent-visszautasítás rideg várába vonult, melynek védelmét egy pápai hadsereg — *Lamorcier* — bizta, melynek mindent felémészto költségeit, csak tehetetlensége multa felü...

A pápa azonban megfejthetetlen fásultságával ebben bizakodva hatalmasan forgatta az atok középkori fegyvereit. De hiába!... Az olasz-egység *Piemont* erősödése, s *Gari-baldi* csoda-merész, mesés vállalkozása által — most már a pápa nélkül, sőt ellene — csak haladt előre. Az elkerülhetlen végzet ijjesztő — szomorú képe elébe vigasztalásul IX. Pius az 1870-diki konciliumot állította, melyben megszavaztatta a *csalatközhatlanság* dogmáját. Julius 18. — a legnagyobb öncsalatközásban élő pápa-fejedelem a pápai egyháznak is e legnagyobb csalatközását, melyet még n. róm. kath. egyház tisztább látású tagjai is botrányosnak tartottak, s az egyházat szakadással fenyegették az *ó-katholiku-*

sok... Aztán szept. 20-án az olasz hadsereg elfoglalta Rómát; ledöntötte a pápa világi uralmát... megalkotta az *egységes olasz birodalmat* a pápát minden megillető tisztelettel, megfelelő évi járadékkal meghagyván a Vatikán birtokában, s a róm. kath. egyház független pap-fejedelmi méltóságában.

Ily éteplédányok szerint, ily iskolában képezte magát Pecci Vencel Joakhim, hogy XIII. Leo pápa legyen. A jó növendék nem szégyentette meg mestereit. IX. Pius kiátkozta a lovagi-olasz királyt. XIII. Leo nem mentette meg a purgatorium kinjaitól. Szegény gáanthuomónak úgy kellett megjelenni a szabadság isene előtt, aki eblére fogadta, azt mondva neki: „Eccle homo Ree italiano.“ Igen... az Isten és ember szerint az egységes Olaszország első királya. A pápa pedig ott maradt a Vatikánban, mint önkéntes száműzött, — birva mindazt egész teljeségében, ami joga — a keresztyén róm. kath. főpapságát, korlátozatlan minőségben, s oly civil-tisztával, ami bizonyára nem válik szégyenére, sem az olasz királyság lovagiasságának, sem a pápai méltóságnak. Hogy nem fogadta el, s ott hever az olasz királyi kincstárban mint megcsönkithatlan leétemény: annak nem oka az olasz király, hanem — a pápa, ki befolyt „Péter-filérek“ birtokában nélkülözheti azt a — csekély milliókat!

soha sem emeli ki az, ki az emberben csakis az állatot látja. A naturalizmusnak tehát jövője nincs, el fog pusztulni, mint annyi más téves kísérlet az örök igazságnak végre is diadalmaskodó ereje mellett, — csak hogy azután késő ne legyen. — Azoknak kell tehát fellépni bátran, határozottan, a kiknek lelkében az isteni szikrát a földi természet féltelensége még nem nyomta el teljesen, a kiket e világ kinceinek fénye még nem vakított el annyira, hogy igyekeztük mellett azt az „egy szükséges dolgot“ is ne látnák. Fel kell emelnünk nyíltan szavunkat és mindenek előtt tiltakoznunk kell az ellen, mintha bármely körben, bárminemű társulásban irányadó elvül, ítélet alapjául más is szolgálhatna, mint az az evangélium, mely az embert végső céljához elviszi. Hirdessük ezt bátor szóval, hirdessük ezt szüntelen, lassankint majd mégis csak terjed e felfogás s ezt az irányt idővel tán nemcsak az egyház fogja képviselni, de lesznek hívei a közéletben is.

A korszellem oly erővel hódít tért magának, hogy az örök igazságok csak az egyházban mintegy elzárva maradnak, mert az emberek „szép“-nek tartják ugyan mindazt, de kivételmentlenek, tehát csak usznak az árral. Sokat eltűrhetünk, de azt a visszasságot még sem tűrhetjük el, hogy míg az egyház így szól híveikhez: szeresd felebarátodat, mint önmagadat, erkölcsi mértékül Jézus tanítását válaszd, magasztos célokért tagadd meg önmagadat s tetteidben feletted bíró az igazság legyen, — addig a mindennapi élet erkölcsi törvénye megengedje, hogy az „ügyes“, de értelmetlen, szivtelen félrelökje a kevésbé ügyes, de értelmes és nemes embert s a társadalom sok szenny és piszok előtt szemet hunyjon, — a politikában főcél a pártérdek, törvény a fortély s eszköz kizárólag csak a pénz legyen, — az ugynevezett katonai erkölcs pedig a kardél és pisztoly játékára bizza az ember legdrágább kincsének, a becsületnek a helyreállítását s

A pápa szent remeteségében azonban betölti pápai hivatását: uralkodik a róm. kath. világ felett. Így kszik visszaszerezni még világi hatalmát is! Utálattal nézi, és ellene dolgozik az európai világ szövetségének, mely programjába nem vette ugyan fel a pápa világi uralmának visszaállítását, hanem létezik az ő ellenére is és fentartja — a világ-békét.

A pápa e kénytelen nyugalmában dolgozik. XIII. Leo pápa akaraterije munkát kíván, s munkálkodik. Felvette munkarendjébe — a katolicizmus egységébe beolvastását az orthodox keleti egyháznak. Ezért szövetkezik a cárral és minden létező nem róm. kath. hatalmakkal. Ha beleavatkozik a magyarországi politikai dolgokba, s itt tartja a magyarország-ellenes nunciát — az bizonyosan céljainak megfelelő: közelből támogatja a rokonszenves „Néppárt“-ot.

Válják egészségére, s éltesse Isten még szokáig a 86 éves pápát. Bármily hosszú életidőt ajándékozott is Isten kegyelme földi helytartójának — ez élet, e pápa... biztosan elhíhetjük, hogy nem fogja megbontani a világ-békét, sem uralomra nem juttatja még a magyarországi „Néppárt“-ot sem!!

— a — r.

az ellentéteket Sulla-féle emberszeretettel oldja meg.

Mindezek oly visszasságok, melyek sokkal komolyabbak és veszedelmesebbek, mintsem az első pillanatra gondolná az ember. Aláássák azt a méltóságot, mit az Ur nekünk adott, az életnek csak piaci értéket kölcsönöznek, a működést, küzdelmet nem megdönthetetlen elveken alapuló életnyilvánulássá, de csak kockajátékká teszik.

Tehát mindenekelőtt azt a fonák állapotot kell megszüntetni, melynélfogva a köztudat többnemű s egymásnak ellentmondó erkölcsi elvet ismer s ez által egyrészt ingadozást, határozatlanságot idéz elő, másrészt pedig óriási zűrvárnak lesz okozója. Ezért van ma az a fejlettség, ezért nincs ma tekintély s az ördög ezért járhatja ma oly szabadon táncát.

A kereskedésben eltöltik a különböző és hamis mértékek használatát, mert az „ügyesek“ haszna mellett annak kárát látna a kereskedés érdeke. Miért engedik meg tehát, hogy az erkölcsi téren minden boliban más mértékkel — s hozzá még hamissal mérjenek? Vagy az egyesek önző érdeke itt előbbrevaló, mint az egész, az emberiség boldogulása?

Ki kell küszöbölni az erkölcsiség hamis mértékeit a nemzet minden rétegéből; irányadóul, zsinórmértékül mindenütt egy és ugyanazon elvnek kell szolgálnia s ennek kell áthatni a különböző foglalkozási köröket; az éltető s mozgató erőnek is egynek kell lenni a különféleségben. Ez a mérték, ez az erő nem lehet más, mint a Krisztus evangéliumából fakadó erkölcsiség alaptörvénye: „Keresd Istennek országát és annak igazságát s a földiek is megadtnak néked.“

Míg az egyes életirányoknak erkölcsi mértékei eltérnek az erkölcsi élet egyedüli forrásától, addig ne is gondoljunk a társadalmi bajok orvoslására, addig az általános vágyódásnak szerencsésebb viszonyok után ellentmond az akarat, mely gyenge arra, sogy szigorubb, de tisztább megítélés alá vesse magát.

Azért így imádkozzunk: Szilárd akarat, tiszta erkölcs — — jöjjön el a te országod!

— i — s.

Egyházi élet.

Felhívás

a magyarhoni ág. hitv. ev. keresztyén gyülekezetekhez a „Millennium“ emlékére Pozsonyban, 1996. szept. 1-én megnyitandó „Evang. Theologusok Otthona“ ügyében.

Nemes Gyülekezetek! Mélyen Tisztelt Hitrokonok!

Kedves Testvéreink!

Evangélikus anyaszentegyházunk jelen helyzete válságos.

Mindenképen szorongattatunk. — Kivülről harcok, belülről félelmek (II. Kor. VII. 5.) Az új korszakban újult erővel támad a régi ellenség s mi a helyett hogy egyetértve, vállalat vállalhoz vetve védekeznénk s megtartanók legalább azt, a mink vagyunk, egy a mással tusakodunk, feledve, hogy elpusztul az a ház, a mely önmagában meghasonlik.

Atyámfiai, férfiak, mit cselekedjünk?! Testi fegyver, önkény és erőszak bizony nem segít mi rajtunk. — Egy a megtartó: hívja-

tok segítségül az Ur nevét! Igen, — de: „Mi módon hívják segítségül azt, kiből nem hisznek, és mi módon hinnének abban, a ki felől nem hallanak? — Mi módon hallanának pedig prédikáló nélkül?“ (Róm. X. 13—14.)

Ugy vagyunk, idáig jutottunk! Maholnap az Ur igéjének nem lesznek követői és szolgálói.

A kik még vannak, azok is igen nagyon zúgolódnak s az egykor oly kedves s boldog hajlékokból el-kikiváncsoznak. Talán, mert hogy nem enyhe már nekik az Urnak igája és nem könnyű az ő terhe? (Mát. XI. 30.) — Ó nem! — Az Úrtól magától rájuk bízott szeretteik, a nélkülözö s szenvedő család miatt keseregnek ők. — Igét hirdetve, egyedül miattok kéri, követelik, — a kenyeret. S miért ne? Hiszen az Ur maga adta nekik ezt a jogot, a midőn rendelte, hogy: „A kik az evangéliomot prédikálják, az evangéliumból éljenek.“ (I. Kor. IX. 14.)

Hát ha majd ők is kimúlnak, vajh ki lép nyomukba? Mi módon prédikálnak majd, hogy ha nem küldetnek? (Róm. X. 15.) Hiszen ma csupán a budapesti tudományegyetem bölcseleti karán 30 evangéliumi protestáns és közöttük 10 evangélikus végzett theologus van, három theológiánkon pedig összevéve is alig 60 hallgató. Intő jel ez, hogy a lelkipásztori állásoknak a jelen társadalmi s életviszonyok követelte rendezésével egy percig se késsünk s intő jel arra is, hogy a theológiák ügyének kérdésével haladéktalanul és komolyan foglalkozzunk.

Egyesítsük e három theológiát? — E kérdésnél égetőbb: hogyan népesítsük be?

Gondoskodjunk a lelki pásztorokról, de gondoskodjunk a szegény, a valódi árvaként magukra hagyott theológusokról is.

Egyesítve, vagy külön váltan hagyva, nekünk theológiáinkat, a melyek ma inkább csak az evangéliumi tudomány szolgálatára vannak berendezve, a gyakorlati, egyházi érdekek, közelebbre a lelkipásztori nevelés és jellemképzés szempontjából okvetlenül ki kell egészítenünk.

Erre vállalkoztunk mi, a midőn a Lélek sugallatára elhatároztuk, hogy a millennium, különben is maradandóbb alkotásokra készítő s immár beállott esztendejében, 1896. szept. 1-én Pozsonyban, theol. akadémiával kapcsolatban, a tanári kar felügyelete, ellenőrzése s szellemi vezetése mellett, Isten segítségével Otthont nyitunk, a szegény, de jó magaviseletű, igyekvő s mindenképen lelkipásztori gravaló theológusok számára.

Otthont, hol igazán Otthon érezzék magukat.

Otthont, a hol megtalálják a földiekből azt a keveset, a mennyeiekből pedig azt a sokat, a mire szükségük van.

Otthont, hogy ne legyenek szétszórva s miként a pásztor nélkül való nyáj elszéledésnek, züllésnek kitéve.

Otthont, hogy testük egészségét a rossz, nedves, sötét s tisztátalan lakásokban meg ne rontsák, s lelkük épségében, esetleg erkölcsi tekintetben mérges párákkal telt környezetbe jutva, kárt ne szenvedjenek.

Otthont, hogy emésztő önfentartási gondoktól üzelve, nyomtatva, ügyvédi vagy tán épen üzleti irodákba sietve, az Ige forrásától s a szent theologia tanulmányozásától el ne vonassanak.

Otthont, hol tanáraikkal a tanórákon kívül is sűrűn s közvelelül érintkezve, velük, mikéntha családban gyermekek édes szülőikkel, összeolvadjanak s az ő valódi atyai gondozásuk alatt minden jóban indítást, irányítást, tájékoztatást, útmutatást nyerjenek, kgyesességben, jó erkölcsben, nemes törekvésekben növelkedjenek, erősödjenek, és egymást is miént testvérek megismerjék, megszeressék, megbecsüljék, támogassák.

Akkor talán majd nemcsak tudni fognak az Urukrol, hanem buzogni is fognak érte s egyházáért; s megértve, átérzve az áldozat nagyságát, mit az evangéliumi lelkipásztori hivatás követel, talán boldogok lesznek még ha majd itt-ott szerényebb parochia int is feléjük a távol ködéből.

Ilyen otthont akarunk mi nyitni szegény theologusainknak. Nem lesz az sötét s rideg

kolostor, nem zajos és léha kaszárnya, de nem is fényes és modern igényes internátus, hanem evangéliumi szellemtől áthatott egyszerű, szerény, de meleg tűzhely, szabadságra hivatott szabad ifjak szabad intézménye, melybe a belépés önkényes s nem erőszakos, a bentmaradás pedig kitüntetés és nem büntetés.

S ez otthon ma már több mint pusztá óhaj és gondolat. Az alapkö letéve. Letette, — hálás köszönet és örök elismerés illesse ezért is, — az első áldozó, a pozsonyi buzgó, minden jó ügyet mindenkor melegen felkaroló nemes evang. gyülekezet, — midőn egyik házat a mai viszonyokhoz mérten valóban kedvezményes bérért kész örömet rendezésünkre bocsátotta. — Több áldozatot ezen áldozatokban kifogyhatatlan gyülekezettől ez idő szerint, mikor új lyceumát építi, kívánni nem lehet. S célunkra a szóban forgó háznál alkalma-abbat keresve sem találhattunk volna.

A theol. akadémia szomszédságában Apácapálya 26. sz. a. fekszik. Intézetünket tőle csak egy szép kis park választja el s ezt is kedves séta és tanuló helyül kínálja. A felügyelő tanár s két szolgálakását nem számítva, mintegy 40 tanuló fogadhat magába. Mi azonban az első, a próba évre csak egy részét foglaljuk le. Az emelet 10 külön bejáratú szép szobájában kényelmesen elhelyezünk 22 theologust; ott lesz az egyik szolgálakása és a fürdő is; a földszinten pedig berendezük az olvasó és könyvtártermet. De ha intézményünk így kicsiben beválik, akkor s úgy lehet hamar, kibővíjük azt s Otthont nyitunk az épület többi részében is, még pedig nem csupán theologusoknak, hanem külön szárnyban, első sorban lelkészeink s tanítóink, de azután az ev. ref. szülők helyben s bármely intézetben tanuló jó magaviseletű szorgalmas gyermekeinek, ezek mellé kiváló theologusok közül, nevelőket is állítunk. S theologusok és tanulók az ingyenes és felingyenes helyektől eltekintve csekély, havonként legfeljebb 4—8 frtnyi díjért el lesznek látva mindennel: lakással, alumneumi vagy konviktsi ebéddel (esetleg reggeli vagy vacsorával is), kiszolgálással, fűéssel, világitással, mosással s rendelkezésükre állandó tanulmányozás és szellemi szórakozás céljából számukra berendezett olvasó és könyvtártermen kívül az ingyenes fürdő és külön betegszoba az evang. kórházban, szinten ingyenes ápolással, gyógykezeléssel és szerekkel.

Tiszta dolog, hogy ily üdvös és áldásos intézményt áldozatok nélkül létesíteni, állandóan fenntartani s fokozatosan fejleszteni nem lehet. Épen ezért: Nemes gyülekezetek, Mélyen tisztelt hitrokonok, Kedves testvéreink! esdve kérünk mindnyájatokat: adjatok a mit Isten adott, segítsetek! Nem kérünk nagy áldozatokat tőletek, csak filiért a perselybe. — Porszemekből álljon össze az a szikla, melyen a szegény ifjuságnak emelünk otthont. S összeállhat, mert nincs, nem lehet olyan evang. gyülekezet széles e hazában, a mely e célra évenként néhány fillért fel ne ajánlhatna s ha 600 gyülekezet, gyenge és erős, meghozza aranyos módon a maga áldozatát, akkor a Theológusok Otthona nemcsak állni, de virágozni fog — maguknak az áldozó gyülekezeteknek megmérhetően hasznára.

És úgy lesz, csak Ti, gyülekezeteket vezető és építő lelkipásztorok! csak ti karoljátok fel melegen ezt a szent ügyet. Szóljatok a néphez; a nép hisz és ha megérti, hogy Istennek oltára kér áldozatot tőle, arra az oltárra áldoz is. Szóljatok, mert az aratni való sok, az arató kevés. Megáld az Ur, ha az ő munkásainak, a leendő aratóknak emeltek otthont.

Lelkipásztorok hallgassatok meg minket! Egykor Ti is szegény theologusok voltatok, ismeritek ti is azt a nyomort, a mely szárnyát szegi az ifju léleknek, mely jó igyekezetet kér.

Lelkipásztorok hallgassatok meg az ifjú Timotheusok könyörgő szavát is! Vér kiált a vérhez, fiak az atyákhoz. Adhattok-e nekik követ, midőn kenyeret kérnek tőletek?

Az idő int, ne késlekedjünk — cselekedjünk. Az Ur lelke legyen mi velünk!
Pozsony, 1896. január hó 1.

A theol. akadémia tanári kara nevében

Dr. Masznyik Endre,
igazgató-tanár.

Id. Mitrovics Gyulát tudvalevőleg 395 szótöbbséggel választotta egyik lelkészévé a debreceni gyülekezet. A kisebbségben maradt párt néhány tagja — számszerint tizenkettő — nem akart a választásba bele nyugodni s elene panaszt emelt. Hosszu ideig húzódott az ügy, a debreceni egyház belső békéjének nem nagy hasznára, mignem a debreceni egyházmegye időszaki bíróság jan. hó 9-én hozott ítéletben kimondta, hogy a panasz vádjai egytől egyig alaptalanok, a panaszlók kérelmükkel elutasítottak s a költségekben marasztaltak. Az egyházkerületi bíróság elé való felelősséget e hó 23-ig kellett volna foganatosítani, de úgy látszik, a panaszlók is átlátták, hogy e meddő küzdelmet kár volna folytatniok. Minthogy további jogorvoslattal senki sem élt, **Mitrovics Gyula** immár törvényesen és végérvényesen megválasztott debreceni pap és **Dávidházy János** esperes ki is adta az esperesi jóváagyást a debreceni presbiteriumnak, hogy immár meghívhatja Mitrovicsot a debreceni papi állomás elfoglalására.

Úgy tudjuk, hogy az új lelkészt küldöttség fogja felkeresni s a lelkészség mielőbb elfoglalására fölkérni. E tárgyban ma van a presbiteri gyűlés.

Mitrovics majdnem három évtizeden át méltó büszkesége volt a tiszáninneni ref. egyházkerületnek és a sárospataki főiskolának. Mint tudós, tanár, egyházi tisztviselő, mint ember és mint férő, egyaránt kitünő. Bizonyára méltó papja lesz ő Debrecennek s azok is megszeretik és megbecsülik majd, kik választását ellenézték.

Mi pedig szívből üdvözöljük őt, kihez az őszinte tisztelet s a tiszteletteljes barátság kötelei csatolnak.

Ujdonságok.

Sz. Nagy Károly 50 éves egyházi szolgálatainak jubileuma lefolyt január 26-án. Nemcsak az egyszerű kálvinista kántornak szentelték azonban Debrecenben ez ünnepélyt, hanem annak az egyetemes munkásságnak elismerésére,

melyet Sz. Nagy Károly 50 éves munkaterén Debrecen zene-képzésében kifejtett. Mert ő nemcsak a ref. egyház kántor — organistája volt, hanem Debrecenben a zene-kedvelést és művelést — ugyszólván megteremtette. Ezen érdemeiért együttesen nyilatkozott tehát meg a város művészet-kedvelőinek osztatlan méltánylása azon jubileumon, melyet Sz. Nagy Károly nevérol neveznek s az ő tiszteletére tartottak január 25-én és 26-án.

Az ünnepelés ugyanis január 25-én este vette kezdetét a főiskolai tanítóképző intézet növendékei által adott szerenaddal.

Fő és legkimagaslóbb szakasza azonban az ünnepélynek január 26-án folyt le a ref. presbiterium disz közgyűlésében, melyet Kiss Aron az ősz püspök nyitott meg az ünnepelés célja tolmácsolásával s az ünnepelt érdemei felsorolásával. Ezután hármass küldöttség által meghíva, — megjelent az a jubiliás agg énekés zenemester, amikor **Simonffy Imre** polgármester és kir. tanácsos fogadta, megemlékezve annak még edes apja Sz. Nagy Mihályról is, ki a debreceni ref. egyház első organistája volt s kit a nemes város méltó első fia még ismert s most a derék fiúnak mint az egyház főgondnoka tette megőszült fejére az elismerés koszorúját.

Némethy Lajos aztán erényei méltatása közben átadta neki a ref. egyház jellemzetes ajándékaképen: az *ezüst lantot*.

Kovács Lajos ismeretes modoru szépséges beszéde a főiskolai tanárkarok küldöttsége élén és nevében hangzott.

Sesztina Lajos zenedei elnök a zenede nevében, mint ezen művészeti képző-intézet megalapítója, volt igazgatója és tanárának szólt.

Dávid Mihály tanító, a tanítók tanító-mesterét a tanítók képében üdvözölte.

Márk Endre a dalegylet háláját tolmácsolva, symbolikus körzetű arcképét nyújtotta át, melyet a választmány minden tagja nevével jegyzett meg.

A zenede bájos növendékei, kiket a szeráf-zengzetre tanított, **Károlyi** Ilonka, Balogné Békessy Róza urnő által írt verses üdvözője kíséretében adták át forró köszönetük jeléül: ezüst serleget, ezüst tálcán és élő virágcsokrot.

Maga a meghatótt ünnepelt nevében pedig fia Sz. Nagy Károly mondott hálás viszontköszönetet mindazoknak, kiknek e szép ünnepélyben munkás részvételük volt s az ünnepély nagyszerűségét jelenlétükkel emelték.

Bezárta az ünnepélyt az öreg püspök öreg társához intézet szavaival, mely a pályá-

Törlesztéses jelzálog-kölcsönöket

birtokokra, házakra, telkekre, gyárakra,

rövidebb vagy hosszabb időre, a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig az intézet által felmondhatatlanul, legelőnyösebb feltételek mellett, ugyszintén

tőzsdei megbizások

(esetleg készpénz fedezet nélkül is)

továbbá ingatlanok vételét, eladását, cserélését, bérbeadását, valamint személyi hitelek is ajánl:

„AGRARIA”

magyar gazdasági és bankforgalmi intézet
BUDAPEST, Kerepesi-ut 73.

végén járók meghatottsága által mindenkire is megható volt.

Délután 4 órakor a debreceni zenede növendékei és a dalegyetnek a zenede disztermében rendezett hangverseny megfelelő pendentje volt a jubileumnak, melyben a nagy érdemű jubilans név és tehetség utódja, fia Sz. Nagy Károly, a zenedei növendékek, azt mutatták be művészi énekük és játékkukkal, hogy az a vén Sz. Nagy Károly csakugyan egy sikerdus művészi és művészetképző multra tekintet vissza, s az a jubileum nagyon megérdemelt volt.

A hálás közönség nagy érdeklődése is ennek közelismerésére szolgált.

Hosszu és sikeres szép élet van mögötte. Legyen még hosszú boldog élet előtte!

Adja meg neki e jutalmat azaz örökkévaló felség kinek dicsőségét éndkelte eddig, s éneki miglen él!!

A zsidó recepció kedvezését használta fel Nagy-Váradon egy Engel Erzsébet nevű nevelőnő, a midőn folyó hó 26-án nyilvánosan áttért a zsidó vallásra. Az áttérést megfelelő tanítás előzte meg, s áttért szándékának komoly volta mellett bizonyít az a határozott nyilatkozat, melyet a nyilvános áttérés alkalmával Dr. Keeskeméti Lipót kezébe a hitközség előtt letett. A Judit név alatt átvett új zsidónő római kath. vallású volt. Áttérésének okát tulajdonképen abban vélik megtalálni, hogy a nő már régeu szeretetre gyuladt a Kohner testvérek fiatal gazdatisztje Hillinger Lipót iránt, de hogy ez a szerelem mily mély volt, mutatja az az elhatározás, hogy bár az új törvény értelmében köthettek volna egymással mindenki saját vallásában megmaradva is házasságot: a nő a törvény ezen kedvezményét nem használta fel, hanem követte a fíjgyest saját templomába, s mintegy ama sok ezredéves nyilatkozatot ismételte melyet Ruth tett; — (I. r. 16. vers.) — „Ahova menendez oda megyek és valahol lakandasz ott lakom; a te néped én népem és a te istened én istenem! . . . Az egy halál nem választ el engem te tőled!”

Meghívó. A magyar szent korona országainak vörös-kereszt-egylete Debrecen városi választmánya 1896 évi február hó 8-án szombaton, az „Arany bika” disztermében saját kórházi céljaira zártkörű bált tart. — A választmány nevében: Simonffy Imre, kir. tanácsos, elnök. Váradi Szabó Jánosné, elnök. Márk Andre, jegyző. Fenyéri Zádor Lajos, pénztárnok. Ezenkívül a választmány, bizottság és a rendező bizottság hölgy- és férfi tagjai. Belépti-jegy személyenként 2 frt, páholy-jegy 6 frt. Jegyek előre válthatók: fe nyéri Zádor Lajos egyleti pénztárnoknál. A páholyba való belépéshez külön jegy nem szükséges. Kezdeté este 9 órakor.

A Shlick-féle külső-váci-nton levő gyár hidépitő osztályának összes helyiségei a nagyértékű gépekkel együtt f. hó 21-én éjféltől 1 órakor támadt tűz által elpusztultak. A kár hatvanezer forintot meghalad. A tűz oka még eddig ismeretlen.

Országgyűlés.

Január 25.

Elnök: Berzeviczy A. **Jegyzők:** Balogh G., Perczel B., Josipovich G. — **Kormányrésztől:** Bánffy D. br., Perczel D., Wlassics Gy., Daniél E., Darányi J., Fejérváry G., Lukács L., Erdély S., Josipovich J. **Elnök:** bemutatja Hunyadmegye kérvényét a népiskolák államosítása iránt; a siklósi ipartestületét az önálló vámtérület megszavazása iránt:

A kérvényi bizottsághoz utasítatnak.

A keresk. miniszter a boldvai-völgyi vasuti ügyi irományokat a Ház asztalára teszi.

Dókus E., Luka Pál ipolysági képv. megbízó levelét bemutatja. 30 nap fentartásával igazolandó.

Josipovich G. jelenti **Molnár Józsiás** interpellációját.

Eln.: Napirend: gr. Apponyi A. **indokolása a képv. választások feletti bíráskodásról szóló törvényjavaslatnak kiegészi-**

tése tárgyában beterjesztett indítványára nézve. (Halljuk!)

Apponyi A. Január 15-ki beszédében mondottakra hivatkozva ismételve kéri javaslatának érdemleges tárgyalás alá kitűzését a kuriai bíráskodással együttesen. (Élénk helyeslés és éljenzés a baloldalon.)

Pulszky, Polónyi, Kossuth és az elnök a ház zajgása közt a házszabályok 149. §-a feletti vitatása után

Apponyi A. Pártjával egyetértőleg fogja megállapítani a következtetéseket. A min. elnök nyilatkozatában nem talál garanciát.

Eln.: a Ház az indítványt érdemlegesén tárgyalni kívánja. Annak idején a bizottságtól visszatérve tárgyalja.

A költségvetés (belügyminiszteri) folytatólagoz tárgyalása:

Csáky A. gr. hat javaslatot nyújt be:

A képviselőház utasítja a kormányt, hogy addig is, míg a helyi érdekű vasutakról szóló törvény reform alá nem vétetik, sem közhivatalnoknak, sem országgyűlési képviselőnek helyi érdekű vasutra sem elő munkálati sem építési engedélyt ne adjon. (Élénk helyeslés.) Ajánlja a t. háznak a határozati javaslatot elfogadásra.

Perczel D. (Nagy zaj, mozgás.)

Eln.: (az ülés felfüggesztésével fenyegetődzik.)

Perczel D. Nem az Ugron G. tegnapi főispánokat megbélyegző (speciális), hanem a Csáky A. által kiterjesztett értelemben hozzájárul (a keresk. miniszter nevében is szólva) a hat. javaslathoz **Miklós Gy.** borsodi főispán lemondását beterjeszti. (A felolvasás ellen a baloldalon tiltakoznak.) Védi a főispánokat

Dániel E. Szükségesnek mondja a vicinális vasutak építéséről szóló törvény revizióját. A Csáky A. gr. hat. javaslatát kibővíve elfogadja. (Ritka jelenség: a szélsőbaloldal éljenzi a minisztert s felkiáltásokkal: Ez már korrekt — helyesli beszédét!) (hát a mi jó, a mi helyes, abban találkoznak a mi országgyűlési pártjaink. E tapasztalóból bizalmat meritünk a a mi parlamentünk pártjai ösztönéséhez; mert ha eltérnek is egymástól nézetekben, kezelt-fognak egymással a politikai erkölcs nemes alakításában, államunk biztos alapra állításában — a haza jövőjének nunkálásában! korrektor.)

Babó E., Ivánka O., Perczel D. a parlamenti izlés feletti (ízetlen) szóváltása után

Holló L. A Csáky hat. javaslatának helyeslése mellett kiterjeszteni kívánja a ház figyelmét 1895. november 29-én beterjesztett, de akkor elvetett hat. javaslatára.

Bánffy br. Helyteleníti Holló L. felfogását.

Eln.: a napirendszerinti tárgyalást megszakítva — a kérvények tárgyalására tér át.

Öt perenyi szünet után

Szász K. előadó: a népoktatás áltamosítása ügyében beadott kérvényekről referál.

Polónyi hat. javaslatot terjeszt be, hogy a felekezeti oktatás megszüntetessék s az állami életbeléptetését illetőleg törvényjavaslat terjesztessék be.

Wlassics ellenérvvel még **Batthyányi Ferenc** is.

A ház elfogadja a bizottság javaslatát.

Molnár Józsiás, különösen erdélyi határsértésben interpellál a belügyminiszterhez. Közöltetni fog a belügyminiszterrel.

Ülés vége 2 órakor.

Január 27.

Elnök: előbb **Teleszky,** majd **Szilágyi Dezső.**

Herman O. Gr. Csáky A. indítványát hiányosnak találja s kiegészíteni kívánja azzal, hogy ne csak vasuti koncessiókat, de semmiféle bérletet, képviselők, közhivatalnokok ne kapjanak.

Bartha M. szerint Csáky indítványa megbélyegzi a képviselőket, közhivatalnokokat, de a bűnöst futni engedi. Határozati javaslatot ad be, hogy az eddig adott vasuti koncessiók is, egy 15 tagu parlamenti bizottság által vizsgáltassanak meg; s ezentul minden koncessió ellenőriztessék. (Zajos tetszés balról.)

Csáky A. gr. kijelenti, hogy indítványa nem akart senkit gyanusítani, sőt a mindig gyanusított főispánokról, a gyanut elhárítani akarta. (Tetszés jobbról.)

Szacsvay: Barthát, Hermant pártolja.

Polónyi: Perczel D. miniszterrel polemizál.

Apponyi: A főispánoknak a választókra gyakorolt befolyását fejtegeti.

Pázmándy: Radó Kálmán koncessióját hozza fel, melyen mint mondja — Radó szép összeget nyert. (Ez felszólalásra indította Andrassy Gyulát, Szájbélit, kik Radót védtek.) Pázmándy aztán arra mutat, hogy a nyitrai választás után Sulyovszky választási elnök a szentágotai bérletet kapta.

Wlassics Gy. elismeri, de tagadja, hogy ott presszionáltak volna. Az iratokat kész bemutatni.

Ez után a holnapi napirend — a tárgyalás folytatása megállapítottván

Elnök az ülést bezárta.

Táviratok.

Budapest, jan. 28. („Örálló távirata.”) Országgyűlés mai napon Miklós Gy. ügyével foglalkozott, ki azt mondja, hogy a becsületét a törvény fogja megvédeni.

Budapest, jan. 28. („Örálló” távirata.) **Nemzeti párt** tegnapi gyűlésén kimondta, hogy a harcot a kormány ellen folytatni fogja.

Politikai szemle.

Belföld.

A január 25-iki országgyűlés lefolyása komoly bizonyosságot szolgáltat arra nézve, hogy a visszaélések mocskától mind a parlamentet, mind a főispánokat, minden olyan tért, hol az tenyészhetett, akarják megtisztítani és a tiszta akarat a sikerben eléri célját. **Csáky Albin gróf** beszéde, ebben kifejtett elvei a midőn ennek az ideális embernek rokonszenves képét látattja, tiszteletreméltó céljainak komolysága iránt sem hagy kétséget. De mutatja a belügyminiszternek is komoly magatartásából, hogy a korrupció fájának — a fejsze gyökerére vettetet. **Miklós Gyula** főispán elvonta a következtetést — lemondott. A róla elterjedt hírek szerint még ő nem adta volna be bünyenyítő eljárás iránti keresetét dr. Szabó József ellen, melyet pedig már beadottnak nyilatkozott; ellenben dr. Szabó József ő ellene már beadta a magáét zsarolás és rágalmozás vétsége miatt. Itéletet mondani a bíróság előtt, s az ügy alapos ismerete nélkül nem is lehet, nem is akarunk; de azt biztosnak tarthatjuk, hogy egyik fél nem kerül ki tisztán abból a fertelemből, melybe egyike a másikat mártja. A politikai erkölcsiség azonban tanitást és helyesebb irányt vehet belőle.

Külföld.

Az olasz csapatok Makaléból kivonultak. Az erődöt fgyverek, podgyászokkal hagyták el s **Ras Makomon** őket minden katonai tiszteletet megadva nekik, kísérté Maimaghe-taig. Kétségtelenül e körülmény **kapitulációt** jelent, s ismét az olaszok hátrányára van; de azon tudat, hogy e derék harcosoknak sorsa bizonyossá lett s nem kell étlen-szomjan elveszésőktől félniök, — némi megnyugtatót ad az o'aszoknak, s maguknak a megszabadultaknak azt a reményt költi lelkükben, hogy lesz alkalmuk a csorbát kiköszörülni. Annyi bizonyos, hogy Galliano és csapatai hirneve dicsőítéssel említették Rómában. Abban is biznak, hogy Baratierinek sikerülend Menelik királylyal kedvező békét kötve, az olasz ügyet nagyobb es szégyenteljes bukástól megmenteni.

A cár koronázásán Moszkvában a királyt **Károly Lajos** főherceg fogja képviselni, ki nevével **Mária Terézia** főhercegnővel s megfelelő számú kísérettel lesz jelen az ünnepegen.

Weyler spanyol tábornok a barcellonai lakosság óvációi közt elindult **Kubába,**

Csehországi helytartóvá gróf **Couden-hovet** nevezték ki.

Kis-Azsiában csapatok leszállítása következtében újabb zavaroktól tartanak.

Pavlovics szerb tábornok követet Po-d goritzában fényesen fogadták. A tiszteletére rendezett lakomán Szerbia és Montenegró hadserégére, a szerb király és a montenegrói fejedelemlre mondtak felköszöötöket.

REGÉNYCSARNOK.

A hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

7.

A kegyencz megérkezik.

Az ifju csendes, szelid öröme, apró kérdései, könnyű nyájas csevegése visszahozta a lánykát is abba a szelid örülő hangulatba, mi oly jól esik a szívnek, mint gyermeknek a ringató dajkadal. Aztán ő is elkezdett csevegni erről is, arról is: elmondott minden aprólékos-ságot gyermekes élénkséggel, mint a hogy szokták kedves jó leányok, mikor bátyjuk hosz-szu távollét után végre hazakerül.

Szegény leány! szinte elfeledte, hogy ő ezen az ifjun, ki neki csak testvére tud lenni, — a szerelem határtalan rajongásával csügg, elfeledte szerelmét a testvéri szeretet szelid, elragadó hatása alatt.

Sokáig csevegtek így szeliden, csendes örömmel, midőn egyszerre elborult az ifju arca, szemöldei összevonultak s tekintete sötétlen maradt függve valami tárgyon.

A viszontlátás első öröme után Farkas kényelembe akerván magát tenni, leoldta kardját, levette mentéjét s kigombolta atilláját. Berta a kardot egy sarokba tette, ide nézett most Farkas... a maga kardja mellett egy tisztu kardot pillantott meg fekete-sárga bojtjal.

— Azok is itt vannak? — dörmögött végre kevés szünet után, le nem véve szemét az idegen kadról.

— Itt! — felelt halkan Berta, aztán kéreleg függesztette szép szemét a sötét tekintetű ifjura.

— Farkas, ne haragudjál rájuk; kérlek, ne mutass gyűlöletet. — Ida nének fájni fog az:

— Ah Ida! — kiáltott elkeseredve az ifju, — gondol is, Ida az én tetszésemmel, vagy nem tetszésemmel!

— Ne mondd azt! — ha tudnád, mennyire óhajtja kibéküléset!

Farkas e szavakra oly különösen nézett rá, hogy a szegény gyanutlan leány valósággal megrettent tőle. Mintha valami rég eltemetett fájdalom emésztő keserve akarná mindazt, a mit nem szabad elmondania, egyetlen szemrehányó tekintetben kifejezni, de tudja, hogy az, akire tekint, azt a szemrehányást meg nem értheti.

— Farkas! — rebegette a megijedt lányka, — mi bajod?

— Kibékülésemet óhajtja? — kiáltá az ifju nagy fehéborodással — az én kibékülésemet? — Hiszed te azt? — Szegény leány, nem tudod, mit beszélsz!

Végre erőt vett felindulásán s fájdalmasan tompa hangon folytatta:

— Berta, te láttad ezt a viszonyt kifejlődni... nagyon hirtelen ment minden... mondd csak: szereti Ida azt a németet?

— Én Istenem! hisz ezt tudod te jól, tudja mindenki, nem csináltak belőle titkot, s én megirtam neked őszintén.

— Nem igaz! — kiáltott kitorve Farkas, — nem szereti, nem szeretheti, de férjhez mehetnékje van, s hogy férje legyen oda veti magát az első csavargó karjaiba!

— Farkas! szólt dorgálón Berta, — ez nem szép tőled, igazságtalan vagy, ha megismered a bárót, másként gondolkozol felőle és megbánod, a mit mondtál.

— Azt hiszed?

— Bizonyos vagyok felőle; ha megismered tapasztalni fogod, hogy a báró igen derék szeretetreméltó ember.

— Mit tudod te azt? hisz nem is ezen fordul meg a dolog; vannak igen derék emberek, akiket bizonyos körülmények közt meg tudnánk ölni.

Berta bámulva nézett rá. Az ifju észre vette, hogy olyat mondott, amit ennek a leánynak ártatlan lelke el nem bír. Hirtelen oda lépett a sarokhoz, némán nyult a tisztu kard után, húzta hüvelyéből, lebocsátotta hegyével

a padlóra s elkezdte hajtogatni, mint a hogy a kard penge hajlékonyságát szokták bírál-gatni.

— Rossz kard, — szólt megvetően, — nem ér egy fagurast; nézd meg az enyémet!

Az ifju arca kigyuladt, visszadugta a tisztu kardot hüvelyébe, aztán kirántotta maga kardját, balkezelével megfogta hegyét s a markolatig hajlította, úgy, hogy a finom kékes-acézel egy karikat képezett, ekkor hirtelen el-bocsátotta a kard hegyét, mire a remek acélmű-kipattant s könnyű fittyentéssel egyenesre ug-

rott, mogrengetvén a markolatot tartó jobb kezét.

Farkas egy diadalpillantást vetett a lánykára, egyet kettőt suhintott a karddal, aztán büszkén mondá:

— Hanem ezt nem Bécsben fabrikálták.

Berta mohó gyönyörrel nézte az ifju hősi mozdolatait. Főnséges alak volt ez most a magyar diszruhában, kigyult arcával, kivont kardjával, melynél csak szeme villogott élén-kebben.

A «TRANSYLVANIA-SZAPPAN» a legtisztább természeti termék, minden állati zsíradék és más ilyen anyag nélkül.

Egyetlen természeti szappan a világon

a mi «Transylvania» hidegvíz-mosószappanunk!

Az arcz, fehérmű, selyem, gyapju, gyapot és lenszövet, valamint bőrneműek számára.

E szappan használata a legkiadósabb fehérműek mosásánál, amelyek egyszeri beszap-panozásra hideg vagy langyos vízben és kifőzésre minden zsiros piszoktól a legalaposabban megtisztulnak.

Szappanunk **semmi lugot** vagy más maró anyagot nem tartalmaz, azért használata a **mosóruha nagy kimúlásával jár**

Továbbá a **Transylvania-szappan** kiválóan alkalmas mint **pipere-szappan** és mint **gyógy-szappan**, a bőr különféle kiütéseinek, mint dobróc, pörpör, a bőr felcserepedése, szeplő stb.

A mi szappanunk **ugyszólván nélkülözhetlen a posztógyáraknál**, mert a legpiszko-sabb, összetapadt gyagjufajokat is, egyszerű hidegvízben **meglehető gyorsan** tisztára mossa, puhává és selyemszerűvé teszi, anélkül, hogy színváltozást okozna.

Az osztr. csász. és magy. kir. kiz. szabadalmazott

«TRANSYLVANIA» hidegvíz-mosószappan-gyár

központi megrendelő intézete és főraktára

RÁKÓCZY M. tanár, BUDAPEST,

A hova az összes megrendelések intézendők.

Kapható minden fűszerkereskedésben, illat- és gyógyszerárban.

Eladó szőlővesszők és ojtványok.

Földvály László cs. és kir. kamarás ur ő méltósága Haraszti-i (Pestmegye) 120 holdas immunis szőlőtelepén, háromszor permetezett, peronospora mentes szőlővesszők adatnak el az 1896. évi tavaszi szállításra.

Megnevezés	Szőlővesszők ára					
	Készlet		100 drb			
	sima	gyök	sima	gyök		
				frt	kr.	
Muscat Alexandria blanc	—	—	10000	—	8	—
" Lunel	—	—	3000	—	10	—
Chasselas blanc Crognant	—	—	60000	10000	6	11
" rouge	—	—	4000	—	8	—
" Fontainebeau	—	—	15000	—	7	—
" Barducis fehér	—	—	6000	—	7	—
Madeleine Angevine	—	—	50000	60000	4	7
Mézes fehér	—	—	8000	—	4	—
Olasz rizling	—	—	50000	—	4	—
Kövidinka	—	—	40000	—	4	—
Oportó	—	—	20000	—	4	—
Kadarka	—	—	15000	—	3	—
Piros velteleni	—	—	50000	8000	3	8
Zöld Sylvania	—	—	15000	—	4	—
Carbonet franc.	—	—	12000	4000	4	7
Carbonet Saugnon	—	—	8000	—	4	—
Nagyburgundi	—	—	20000	—	3	—
Sauvignon blanc	—	—	20000	—	4	—

Ugyanitt beszerezhető Rip. Portális alanyra ojtott Chasselas blanc Crognant ojt-ványok 100 drb ára 100 frt. Szlankamenka ojtvány 100 drb ára 10 frt. Vegyes csemege 100 drb ára 10 frt. 20,000 drbon felüli megrendelők 5% engedményben részesülnek.

Megrendelésekkel kéretnek a megrendelők 25% ár előleges beküldése mellett **KESZTHELY KÁROLY igazgatóhoz D.-Haraszti (Pestmegye)** fordulni,

Telefon 57-94.

Erdélyrészi bortermelők

raktára

Weiszbürg József

BUDAPESTEN,

VIII., József-körút 33.

(Rákóczy-térrel szemben.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy természetes hegyi borok; rizling, muskatály, csemege és asszu borokat tartok raktáromban azonkívül cognac rum, szilviorium, barack-pálinka, barack-ikör, mindennemű bel- és külföldi pezsgőt és liköröket.

Megrendelések pontosan és díjmentesen házhoz szállítva eszközöltnék.

Transito pincék: Bpest Promontor.

GOTTSCHLIG AGOSTON



József főherceg ő csász. és kir. fensége udvari szállítója.
Fülöp szász Coburg-Gothai herceg ő kir. fensége szállítója.

Sürgöncim: Gottschlig Budapest.

TELEFON 57-58

tea, rum és cognac

nagykereskedő

BUDAPEST.

Központi iroda: IV., Váci-utca 4-dik szám.

RAKTÁRAK:

IV., Váci-u. 6. sz. a „Mandarinhoz“ VI., Andrassy-ut 23. „Hong-Kong“ városához a Városház-tér mellett. a kir. opera átellenében.

IV., Egyetem-té, Egyetem-utca sarkán, a „Japán nőhöz.“

Kiviteli pincék:

X., Kőbánya, Füzér-utca 9. szám.

Bizományi raktár

DEBRECZENBEN: GERÉBY FÜLÖP urnál.

Közvetlen behozatalu valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica, Brazília és Cuba-rumok, francia cognacok, likörök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár,

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszorból ajánlottak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérértékesítésre és az abból eredő bajoknál is: így sápkórúknál, idegességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyerekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségök vissza nyérése folytán hozzáuk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmúlhatatlan vértisztító labdacsaiból utárvétellel. Fogadjon ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsaik csodáhatásáért.
Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsaik kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermek ágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsaik engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáláltak.

Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető öt éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórútságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondtott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Weineczettel Jozefa.

Legfőbb tisztelettel

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésszerűtí használására Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék, Csakis az Ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle** az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentellen utárvételi küldésnél 1 frt. 10 kr. egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltnék) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

N.B. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekint-

hetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liqueur Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/4 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatásu legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.; gerincz-agybántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsongatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannechinnin hajkenőcs, Pserhofer J.-től Évek hosszú sora óta való a legjobbnak elismerve. Egy elegáns kiállított szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Stendel tanártól, Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes-vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbaizsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel negyven krajczár bérmentve 65 kr.

Utifüedv, egy általánosan ismert kitűnő háziszor, hurut, rekedtség, görcsös-köhögés stb. ellen, egy üvegeske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1.50.

Élet-eszencia (prágai csöppek) megrottolt gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszor, 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bu'rich A. W.-től. Kitűnő háziszor a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva balsam, kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 kr, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-készítmények. Kitűnő szer az idegek erősítésére gyomorhajok esetén s a végbé megbedegedésénél. 1 liter Kola Elixir, vagy bor 3 frt, — 1/2 liter 1 frt 60 kr., — 1/4 liter 85 kr. Császár — Kola — Elixir palackokban 5 frt 50 kr., — 3 frt, — 1 frt 60 kr.

Mia-Poko, kitűnő szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdett összes bel-és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltnék, ha a pénzüsszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utárvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben tarténik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestben kapható: **Török József** gyógyszerész urnál Király utca 12 sz.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkal-  mából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120,000 sorsjegy 45007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

HUZÁSOK

I. osztály 1896. február 5—8-ig.				II. osztály 1896. márczius 11—14-ig.				III. osztály 1896. május 12—28-ig.			
ÁRAK AZ I. OSZTÁLYRA:				TELJES SORSJEGYEK ÁRAI (mindhárom osztályra érvényes):							
1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint	60.—	30.—	6.—	3.— forint				

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizetnek ki; a huzások az állami hatóságok elügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsozási tervezetet fentebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mától fogva a falagaszokon jelzett elárúsítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatósága.

MINDEN
3-ik SORSJEGY
NYER.

Még soha nem létezett
nyereményesélyeket

MINDEN
3-ik SORSJEGY
NYER.

nyújt az államilag engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

45.007 három osztályba osztott pénzneremény 9.200,000 korona ös-zértékben.

Legnagyobb nyeremény a
legkedvezőbb esetben

Egy Millió korona.

Az I. osztály huzása:
1896. február 5—8-ig.

A II. osztály huzása:
1896. márczius 11—14-ig.

A III. osztály huzása:
1896. május 12—28-ig.

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona
1 „	80000	= 80000
1 „	60000	= 60000
1 „	40000	= 40000
1 „	30000	= 30000
1 „	20000	= 20000
1 „	15000	= 15000
1 „	10000	= 10000
2 „	8000	= 16000
8 „	4000	= 32000
10 „	2000	= 20000
13 „	1000	= 13000
100 „	400	= 40000
860 „	200	= 172000
9000 „	80	= 720000
10000 nyeremeny összesen		1268000

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona
1 „	100000	= 100000
1 „	60000	= 60000
1 „	40000	= 40000
1 „	30000	= 30000
1 „	20000	= 20000
1 „	15000	= 15000
1 „	10000	= 10000
2 „	8000	= 16000
8 „	4000	= 32000
10 „	2000	= 20000
13 „	1000	= 13000
100 „	400	= 40000
860 „	200	= 172000
9000 „	120	= 1080000
10000 nyeremeny összesen		1648000

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600000	= 600000
1 „	400000	= 400000
1 „	300000	= 300000
1 „	200000	= 200000
1 „	100000	= 100000
2 „	40000	= 80000
2 „	20000	= 40000
5 „	10000	= 50000
10 „	8000	= 80000
34 „	6000	= 204000
100 „	2000	= 200000
200 „	1000	= 200000
2650 „	200	= 530000
22000 „	150	= 3300000
25007 nyeremeny és egy jutalom		6284000

Ezen 57 nyeremeny közül az utoljára kihuzott kapja a 600,000 korona jutalomdíjat.

ÁRAK AZ I. OSZTÁLYRA:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
20.—	10.—	2.—	1.— forint

TELJES SORSJEGYEK ÁRAI (mindhárom osztályra érvényes):

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	6.—	3.— forint

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY, Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgőnyczim:
LOTTOHEINTZE
Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való beküldése kivántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000 80.000, 50.000, koronások stb.

Sürgőnyczim:
LOTTOHEINTZE,
Budapest.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, Főtér, a főpostával szemben.